

Poštarska plaćena u gotovom.

SAMOBORSKI LIST

Zagreb

Knjižnica kr. sveučilišta

.urski List izlazi svakog 1. i 15. u
— PRETPLATA na cijelu godinu
iznosi 20 D. — Izosmatro 40 D

U Samoboru, 1. srpnja 1928

Broj 13.

Uprava i redateljstvo nalazi se
TRG KRALJA TOMISLAVA
(tiskara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za
oglaške, koji se više puta uvršćuju, daje se
zahtan popust. Rukopisi se ne vraćaju.

Slava hrvatskim mučenicima!

Velika borba, koju su vodili naši zastupnici u Beogradskom parlamentu, protiv sadaće vlade, koja je hotjela, — nakon što nam je neprijatelj ugrabio biserje naše domovine Goricu, Istru, Trst, Rijeku, Postojnu i t. d. — da izglaša netunske konvencije, pa da i našu Dalmaciju preda na milost i nemilost neprijatelju — svršila je teškom nesrećom, pokoljem naših zastupnika, izvršenom 20. o. mj. u Narodnoj Skupštini u Beogradu.

Bilo je stradanja i dosad. Stradali su i seljaci i gradjani, stradala je naša sloboda, stradala je naša prosvjeta, stradala je naša imovina u selima i gradovima, na kopnu i na moru, ali eto stradaju životom i gube glave čak i hrvatski narodni zastupnici u vršenju svoga narodnog poziva!

Tane projurilo je kroz njihove živote zato da pogodi hrvatski narod usred njegova srca. Stoga značaj ovoga krvavoga dogodjaja diže se visoko povrh značaja jedne obične tragedije, a moralna vrijednost ovih žrtava diže se do značaja jedne nacionalne katastrofe, koja unosi pогинуле narodne predstavnike u panteon mučenika hrvatskoga naroda.

To je ono što je okupilo oko ovih mrtvih ostataka cijeli hrvatski narod u jednom duhu i u jednoj misli, to je ono što je svratilo pažnju čitavoga svijeta na ovu žalosnu našu grdu i što je izazvalo zgražanje kulturnog svijeta nad tolikom našom bijedom. Kruta historija, koja crta prošlost za pouku budućnosti, obilježit će na dugoj stazi vjekovnog hoda hrvatskog života krvavim potezom ovu našu narodnu epohu.

U zemlji Hrvata, koju su oni kroz krvave vjekove obranili i sačuvali svome rodu za stara i nova pokolenja, koju su oni svojim trudom, znojem i umom preveli u civilizaciju; koju su oni neugasivom ljubavlju posveđili za svoju obožavanu domovinu; u toj zemlji oduzeta je hrvatskom narodu njegova vlast. Njegovo duši ostalo je samo jedno polje za vršenje pijeteta, a to je groblje, u kojem će i ispačeni životi ovih mučenika naći svoj vječni mir.

Ali na mrtvom mirogoju živi neumri moralna ostavština naših velikih mrtvih, u kojoj je naš moralni život. Živi duh naših velikana hrvatskog narodnog preporoda i tolikih drugih naših narodnih trudbenika, koji su nam namrili bogatu baštinu čovječanskog osjećanja, neograničene poštovnosti i neobuzdane privrženosti hrvatskom narodu i njegovo danas pogađenoj slobodi. I kroz rane ovih poklanih mučenika provejavat će narodni duh, koji će opominjati narod, da će svi naši mrtvi borci naći pokoja samo onda, kada hrvatski narod bude svoj na svome.

Mrtvačka raka, u koju će leći ovi pokojnici neka bude jedan od spomenika našeg narodnog stradanja, ali pred kojim hrvatsko srce, dok jeca, neka se i čeliči za buduće borbe.

Slava Pavlu Radiću i Gjuri Basaričeku!

T.

Izvanredna žalobna sjednica trgoviš. zastupsva.

(Dne 25. lipnja 1978.)

Od strane sreskog poglavarstva prisutni su sjednici g. A. Gostinčar, sreski pristav.

Sjednici predsjeda načelnik Praunspurger Josip Čop bilježnik I. i Stanko Kompare bilježnik II.

Od zastupsiva su prisutni Švarić, Lang, Hrčić, Cesar, Novak Mijo, Živrat Ivan, Jurčić Albert, Filip Šimec, Janko Bišćan, Stjepan Fresl mi.

Načelnik Praunspurger otvara sjednicu Spominje teški udarac kojega je doživio Hrvatski narod ubojstvom naših narodnih poslanika u Narodnoj skupštini u Beogradu 20. lipnja 1928. kojom su zgodom ubiti Pavle Radić i dr. Gjuro Basariček, a teško su ranjeni Stjepan Radić, Grandja i Pernar.

U skupštini jakle najvišem forumu države, svetini svakog naroda, hrvatska je krv potekla, hrvatske su glave pale i to u času, kada se je imala da proslavi 10-godišnjica ujedinjenja troje braće slavenskih naroda Srba, Hrvata i Slovenaca.

Tim užasnim u povijesti ne zabilježenim okrutnim činom jednog narodnog poslanika, teško su uzdrmane i povrijedjene duše miroljubivog i patriotskog Hrvatskog naroda, duboko su rascvijljena srca naša i rastuća patriotska Hrvatska mati, te je prigodom tog jubileja zamjenila svoju slavnu trobojnicu crnim velom u znak luge i žalosti.

Naš starodrevni Samobor predgradje Hrvatske Metropole, davno stječe najpoznatijih naših i najzasluženijih Hrvatskih rodoljuba, duboko osjeća tu bol i tugu sa cijelim Hrvatskim narodom, ali strpljivo nosi tu nepravdu u duši svojoj, jer se nuda, da će iz krvi hrvatskih mučenika niknuti Hrvatskom narodu jako stablo ljubavi i slobode.

Pozvao sam Vas gospodo da na ovoj izvanrednoj sjednici zastupstva, ostavljajući po strani sve stranačke obzire, kao složni i ozbiljni Hrvati, palim i teško nastradalim žrtvama Hrv. naroda, damo u ime svoje i u ime cijelokupnog samoborskog gradjanstva dužno poštovanje.

Pezivam Vas nadalje, da samnom uskljene: Slava mrtvima! Skoro zdravlje i dugi život ranjenima da dalje rade za jednokopravnost i slobodu Hrvatske nam otadžbine.

Zastupstvo jednodušno usvaja prijedlog i klice: Slava mrtvima! Skoro zdravlje i dugi život ranjenima!

Time je ova sjednica završena.

Radi ohiljnog materijala donosimo izvještaj sjednice od 27. lipnja u slijedećem broju.

Jedan tih jubilej.

Dne 4. ov. mj. navršuje naš vrijedni sugrađanin g. Hinko Saurer svoju 80 godinu. Tko je on i što on znači u životu našeg gradića, nije potrebno tek tumačiti, jer ima već više od 60 godina što on živo sudjeluje kod gotovo svih važnijih izražaja našeg narodnoga života. Nije bio politički važeća zgođe počevši od žestokih borba još za bana Levana Raucha, u kojoj on ne bi imao udjela, razumilje se, kao opozicionac, jer je sudbina svih nas Hrvata, da budemo opozicionaci, ako uopće želimo ostati Hrvatima. Nije bilo ni društveno važnije zgođe, kod koje on ne bi nešto doprinio uspjehu. Hrv. pjev. društvo "Jek" bio je jedan od utemeljitelja i prvi članova, a u Hrv. Sokolu vrši već lijev niz godina službu blagajnika.

Nije napokon bilo ni ikakove druge zgođe kojom se je apeliralo na dobro srce naših ljudi, a da ne bi i on učinio svoje. Naročitim dobrotvorom pokazao se našim američkim iseljenicima i njihovim ovdje ostalim familijama, kojima je bez ikakove nagrade uređio mnoge odnošaje i prišedio im mnoge neprilike.

Poznat je napokon i njegov razvijeni osjećaj i smisao i za sve što je umjetnički lijepo. Zanimive su njegove zbirke umjetno obrtnih predmeta, strogog oružja, majolika, bakropsa itd., a valja spomenuti i njegovu vještina i spremnost kojom je u raznim zgodama i sam znao izradjivati rezbarene predmete kojima je toliko puta obradovao malu i veliku djecu, a često i ljude od ukusa.

Dični jubilarac rodio se u Zagrebu na dan 4. srpnja 1848., dakle upravo na dan kad su hrvatski strelji okupljeni na saboru na Markovom trgu polagali svoje dragocjnosti na oltar domovine a za rat protiv Mađara. Otač mu je bio poslovodja kod glasovitoga arhitekta Felbingera. Osnovnu školu kao i nižu realku svršio je naš jubilarac u Zagrebu, a tada je smrču očevom bio prisiljen prekinuti školovanje, za koje je imao i volje i sposobnosti, i potražili svoj kruh kracim putem. Tako je naš Heinrich brigom svoga skrbnika došao polovicom šesdesetih godina prošloga vijeka u Samobor da ovdje uči trgovinu kod uglednoga trgovca Štoca. Štocov dučan nalazio se je ondje gdje je danas apoteka i u tome je dučanu S. kao naučnik počinio mnogo uspjelih vragolija, a kasnije kao pomoćnik zadao dosta jada svojemu gazdi. Saurer je naime bio nemiran duh, podstrelkač i pripravljač raznih manifestacija i demonstracija, što ih je rodoljubna samoborska omladina poduzimala protiv krutoga Rauchovoga sistema. Njegov pak gazda Štoc bio je jedan od glavnih stupova madžaronskog u Samoboru. Ipak nije došlo između njih do preloma i to radi dobrih trgovackih svojstava Saurerovih, koji je u trgovini zamjenjivao svoga poslodavca i tako mu davao prilike da se bavi ostalim za njega važnijim posijama.

Tadašnja samoborska rodoljubna omladina sakupljala se je oko Hrv. Čitaonice, uz koju je bila i gestionica uglednoga gradjana Tunkovića. Tu se je Saurer upoznao s gestioničevom kćerkom Fanicom, sesirom poznatoga učitelja i ravnatelja Tunkovića, koja mu je poslije postala i ženom. Oženivši se napustio je Saurer Štocovu trgovinu i etablišao se samostalno, no ne u Samoboru nego u obližnjoj Bregani.

Svi se još sjećamo uzorno uređene kuće kraj tvornice Štapa u Bregani, opkojene sa svih strana uresnim grmljem i cvijećem, u kojoj je Saurer imao svoju trgovinu i dom. Tu je on proboravio gotovo 30 godina nesamo kao trgovac, nego i kao prijatelj i učitelj naroda. Mnogo korisnoj gospodarskoj reformi priučio je on tamošnji narod i pružio tako uzor i ostalim dijelovima naše okolice. U teškim političkim prilikama Krunovoga doba radio je neumorno i na političkom prosvjećivanju naroda, a uspjeh se je pokazivao kod izbora. Razumije se da je i sa Samoborom podržavao uvijek žive prijateljske i rodbinske veze.

Mnogogodišnjim neumornim radom stečao je naš svečar napokon toliko da je mogao kupiti i kuću u Samoboru. Bila je to ona ista kuća u Osječkoj ulici, u kojoj su nekod bili prostorije Hrv. Čitaonice i gestiona njezina. Nakon trideset godišnjega dječovanja u Bregani povukao se Saurer ovamom sa svojom ženom, koja mu je bila vjerna druga i pratilica sve do svoje smrti.

Već u visokoj dobi zatekao je Saurer rat, a s tim i nova dužnost, da kao član ravnateljstva Samoborske štacionice zamjenjuje mobilizirane činovnike toga zavoda. I u toj za njega novoj zadaci snašao se je naš svečar brzo i tako dobro, da je zavod poslije rata pa sve do sada reflektirao i reflektira na njegovu redovitu suradnju.

Razumije se da se Saurer, kojemu duševno i tjelesno zdravlje služi izvrsno, (izuzevi neke reumatične poteškoće u nozi) nije napustio ni ostale grane svoga djelovanja. Kako smo već spomenuli, vrši on još uvijek revno dužnosti blagajnika Hrv. Sokola, kojemu se je priklonio odmah poslije svoga povratak u Samobor, a i predsjednik je organizacije Hrv. Bloka u Samoboru.

Završujući ovaj letišni životopis našeg svečara, ne možemo a da ne zaželimo da nam ga dobri Bog pozivi zdrava do krajnih granica života na radosi njegovih prijatelja i štovatelja, a na korist našega zavičaja i čitave nam domovine Hrvatske! H

Domaće vijesti.

Sprovod narodnih mučenika.

U subotu 23. pr. mj. u 10 sati prije podne bio je veličanstven sprovod narodnih mučenika i žrtva Pavla Radića i dra. Gjure Basaričeka. Sahranjeni su u neposrednoj blizini groba Petra Preradovića. Čitava Hrvatska bila je toga dana u Zagrebu, da shrvana golemom tugom oda posljednju poštu, a i time manilestira želje, koje su sadržavale samo jedno: slobodu, jednakopravnost, i čovječanstvo.

I Samobor bio je dolично zastupan kod sprovida. Od strane poglavarstva po trgovcu načelniku Miljanu Praunspurgeru, trgovcu zastupniku Miji Hercegu i trgovcu blagajniku Stanku Kompare. Hrv. pjevačko društvo "Jek" zastupali su Bastijanci i Franjo Šver Marjan i Šek Slavko osim toga bio je i brojno građanstvo Samobora. Općinu Podvrh zastupao je upravitelj i bilježnik Vilim Pavlović i lijep broj seljaka.

Svjetski školske godine.

Samoborska državna osnovna, ženska stručna i zanatsko trgovacka škola završila je školsko godište 29. lipnja. Ispiti su bili 23. lipnja. Početkom školske godine bilo je upisano u osnovnu školu 199 djece, pridodlo je 5 a izostalo tokom godine 9. Na svršetku godine bilo je 195 djece i to 96 dječaka i 99 djevojčica. Opću je ocjenu dobilo: odličan 6, veoma dobar 64, dobar 68, dovoljan 37 a nedovoljan 16, neispitanih je 4.

Nastavnici bili su: Bogumil Toni, sreski školski nadzornik i upravitelj, Milan Tomečak ravnatelj, Franjo Lodela stalni uč., Zvonimir Miholjević stalni uč., Matko Halas uč. vjere, Božidar Antonić privr. uč., Julka Levak, stalna uč., Zlata Bogović stalna uč., Gilda Sertić stalna uč.

U stručnoj školi bilo je 18 učenica. A poduku je vršila Danica Mežnaric, prava uč. ženske stručne škole.

U zanatsko trgovackoj školi bilo je upisano 185 učenika, u nižem odjelu 89 a u višem 96. Oslobođeno je tokom školske godine 40 a izostalo ih je 23, umro je 1. — Na ovoj su školi obučavali Bogumil Toni, Milan Tomečak, Matko Halas, Franjo Lodela, Zvonimir Miholjević i Božidar Antonić.

Novi doktor prava.

Dne 26. pr. mj. položio je g. Marko Bahovec ml. zadnje pravačke ispite za doktorat, te će ovih dana biti promoviran na čestu prava na našem sveučilištu u Zagrebu. — Čestitamo!

PROGLAS.

Nastupila je ljetna sezona te danomice dolaze stranci u Samobor.

Pošto se Samobor smatra lječilištem i ljetovalištem to se upozoravaju oni gradjani, koji strancima iznajmjuju stanove i sobe da im je dužnost, da prijave najkasnije u roku od 24 sata svakog stranca kojega prime u stan ili obiskbu.

Nadalje se upozoravaju p. n. gradjani, da imaju paziti na red i čistoću iznajmljenih prostorija jer će od vremena do vremena za to određena komisija vršiti nadzor nad javnim i privatnim stanovima koji služe za stan prolaznicima.

Pošto je u interesu koli pojedinca toli cijelog mesta da se točno izvršavaju gornji nalozi, očekuje se savjesno izvršenje istih.

Propust navedenoga spada pod topogledne odredbe koje će se u danom slučaju odgovarajuće vršiti.

Načelnik:
Praunperger.

Bilježnik:
Cop.

Gorivo drvo

a bukove cjepanice suhe postavno u kuću
Din. 340. — po hvatu nudja

I Pernar Bregana
Naručbe prima A. Vuković

Samoborski autobus

Vodi počevši od 1. srpnja dnevno od dolazećih vlakova u

Smidhenovo kupalište

u obične dane sa glavnog trga u:
10 sati, 14 sati i 16 sati

Nedjeljom i blagdanima:

8 s., 10 s., 13 s., 16 s., 17 s.

Iz Smidhenovog kupališta do kolodvora:

Obične dane:

11³⁰ s., 15 s., 18 s.

Nedjeljom i blagdanima:

9 s., 11 s., 14 s., 16³⁰ s., 17 s.

Medju vožnje prema potrebi. Cijena je za jednu vožnju po osobi od kolodvora do Smidhenovih toplica 4 Din od glavnog trga do kupališta 3 Din. Isto tako obratno.

Autobus stoji po želji putnika na svakom mjestu od kolodvora do Smidhenovog kupališta.

Sa štovanjem

D. Medven
vlasnik.

Javna zahvala.

Svima onima koji su dragog nam supruga i oca

Stj. Vukovića

do hladnoga groba sproveli, a nama pismono ili ustmeno sačešće izrekli, napose odaslanstvu „Jeke“ naša najdublja zahvala.

Objetilj B. Vuković

Traži se pianino

za iznajmljiti kroz dva mjeseca Ponude umoljavam na upravu našeg lista.

Čarape

poznate kao najrafinirane „KLJUČ“ marke crvene, ljubičaste i zlatne, muške i ženske, soknice za djecu sve vrsti, rukavice itd.

Prispjeli opet krasni uzorci **štofa za mušku odijelu**, kao i **košulje** te sva ostala manufakturna roba.

Cijene solidne, često zajedničke

Najtoplje se preporuča
Vladimir Šimec.

Naučnik traži se za trgovinu uplati u upravi lista.

Objava.

Čast mi je saopćiti sl. općinstvu Samobora i okoline, da sam otvorio prodavaonu svih vrsta

gotovih cipela

iz priovaraznog materijala i u raznim bojama u kući gdje Sestak na Trgu kralja Tomislava (Glavni trg) broj 21. (nekoć stara apoteka)

Preporučujem se slavnom općinstvu trga Samobora i okoline za što brojnije narudžbe a držati će uvijek umjerene cijene.

Primam razne popravke, te iste izradujem brzo i uz isto niske cijene.

Veleštovanjem
Ignac Stiploček.

Ljepi stan

od 2 parkeirane sobe, kuhinje, smočnice, uvedenom elektrikom, iznajmljuje se odmah. — Upitati Pavlović Smidhenova 7.

Prodaje se kuća

sa ljepim vrtom, prikladna za svaki obri i trgovinu. Cijela površina 131 četv. hvali. Cijena 75 hiljada dinara. — Upitati Perkovčeva ulica br. 50.

GOSTIONA

FRANJO TKALČIĆ

(prije Ivan Budi.)

Lijepa i ugodna bašta.

Dnevno svježi zajutnici.

Najbolja Samoborska i Plješivička

vina od godine 1924.

Svaki dan svježe pivo na čaše.

Nedjeljom na ražnu janjci i odojci.

Preporuča se
Franjo Tkalčić
postioničar

Šmidhenovo

sumorne kupalište

otvoreno je. Dobivaju se dnevno tople kupelji od 7 sati ujutro do 7 na večer. U kupalištu uredjen je buffet u kojem se dnevno dobivaju dobra domaća topla i mrzla jela te dobra pića.

Cijene umjerene.

Kretoni, Šifoni, batist-Šifoni

kao i sve ostale vrste platna u svim širinama i qualitetama.

Veliki izbor.

jeftine cijene.

kod
Ladislav Rosenberger
trgovina manufakturnom robom u Samoboru.

Ferijalni srednjoškolski korrepetitorij u Samoboru.

srpanj-kolovož za popravkaše, privatiste koji polažu ispit u jesenskom roku uz suradnju srednjoškolskih profesora, počima 1. srpnja, obuka većinom na svježem zraku u parku, uz umjereni šport, sjajan oporavak.

Upisi i informacije Prof. Reizer, Gajeva ul. 43, Samobor.

Prospekti se na zahtjev šalju.

Gradjevni materijal

i to: cementni crijepljivi blokovi za gradnju kuća, staja, šupa, cementne cijevi sa ograncima i zavojima, daske, grede, cementa itd. za gradnje najjeftinije kod

„Samoborke“ d. d. Samobor
(preko puta kolodvora)